

מגילת השיבה הביתה

ספור גבורתו של אחינו יהונתן פולארד

מאת ד״ר חגי בן ארצי

איור: אלישע כץ

ח. מי יודע כמה זקנים וילדים, גברים ונשים, חילים ושוטרים זכו להנצל מאוימים ומפוגעים קשים ולחיות חיים טובים ושלווים.

ט. בזכותו. פו, בזכותו.

י. כמה הפרת תודה חיבים כל אזרחי ישראל ליהודי הצנום והצנוע ששפן את חרותו ואת חייו למענם, למעננו.

י"א. אשרי העם שיש לו בנים כאלה.

הבגידה הגדולה פרק ג'

א' אבל הפעילות של הסוכן הישראלי לא נסתרה לארד זמן מעיני המודיעין האמריקני.

ב' בתחלת שנות תשמ"ו הפכו החשדות לחקירה גלויה, ובעקבותיה החליטו יונתן ואשתו אן להמלט אל שגרירות ישראל בושינגטון, שם הבטחו להם מקלט ומחסה.

ג' אבל שם התברר להם שההבטחה ריקה, ובמקום להגן על הסוכן שפעל כה רבות למעננו בידיעת כל הגורמים במדינת ישראל, הורתה הממשלה להוציאו מן השגרירות ולהסגירו לידי הממשל האמריקני.

ד' יונתן פולארד העמד למשפט עם אשתו אן, ובמהלכו שתפה ממשלת ישראל פעלה עם הממשל האמריקני והעבירה לרשותו את כל המסמכים שפולארד ססר לישראל בשנות פעילותו.

ה' שתוף הפעלה התבסס על הסכם בין שתי המדינות, שפולארד לא יקבל יותר מעשר שנות מאסר, מכיון שפעל למען מדינה ידידה ולא למען מדינת אויב.

ו' אבל ארצות הברית בגדה בבעלת בריתה והתפתשה להסכם.

ז' בצלילת שקר מרשעת ואנטישמית האשים שר ההגנה האמריקני קספר וינברגר את פולארד ואת מדינת ישראל בהעברת מידע סודי

ורגיש לברית המועצות, מידע שספן סוכנים אמריקנים.

ח. בעקבות עלילת השקר הזאת נגזר על יונתן פולארד מאסר עולם וכן המלצה שלא לשהדרו עד יום מותו. על אשתו נגזרו חמש שנים.

ט. זהו ענש חסר תקדים במשפט האמריקני, מכיון שמרגלים שפעלו למען מדינות אויב קבלו ענשים קלים הרבה יותר.

י. גם מדינת ישראל בגדה בשליח, שעשה כה רבות למענה, ולא הרימה קול זעקה ומחאה על הפרת ההסכמים וההבנות עם הממשל.

היסורים והאמונה פרק ד'

א' האנטישמיות של הממשל האמריקני התבטאה גם בתנאי מאסרו של פולארד.

ב' במשך שנים החזק בתנאי בדיד קשים, מנתק כמעט לגמרי מן העולם ואפלו מחברת אסירים אחרים.

ג' בריאותו הדרדרה, והוא לא קבל טפול רפואי נאות.

ד' גם במצבים רפואיים קשים ביותר נדרשו תננונים ולחצים כדי לאשפוז.

ה' בעקבות מאסרו הממושך נאלץ יונתן גם להתגרש מאשתו אן, אך זכה להכיר את אסתר, שהקדישה את חייה למען שחרורו, ולהתחתן עמה.

ו' למרות כל היסורים הנוראים ונגד כל הסכויים, יונתן החזיק מעמד במשך שלושים שנים איומות.

ז' מה נתן לו את הכוח, את העצמה הכמעט בלתי אנושית?

ח' קדם כל האמונה, פן האמונה בא־לוהי ישראל.

ט' בעקבות פגישות עם רבנים, שבאו לבקרו בכלא, ובמידת רבו המבהק הרב מודכי אליהו זכר צדיק וקדוש לברכה, התחזק מאוד באמונתו והתקרב לארח חיים דתי מלא ושלם.

י. בהמלצת הרב אליהו, הוסיף לשמו את האות ה' ושנה את שמו ליהונתן פולארד, שם המכיל את אותיות השם הקדוש.

י"א. בכל פגישה ובכל שיחה אתו חזר על המשפט שתמצת את כל עולמו הדתי והרעיוני.

י"ב. "אני מעדיף להרקב כל ימי בכלא מאשר לשבת שבועה על מיליוני יהודים בארץ ישראל שיכלתי להצילם".

י"ג. אין משפט שמבטא מסירות נפש גדולה יותר לעם ישראל ולמדינת ישראל מהמשפט הזה.

פרק ה' המאבק לשחרורו

א' לצערנו, במשך שנים התעלמה מדינת ישראל מהשליח שפעל למענה, ואף לא הפירה בו כסוכו ישראל.

ב' אבל עם ישראל לא שכח ולא בגד.

ג' קמה תנועה צבורית גדולה, שנושענה בעקר על פעילות של תנועות הנער הדתיות, למען הפרה ביהונתן פולארד ולמען שחרורו.

ד' ואכן, כעשר שנים לאחר מאסרו העניקה ממשלת ישראל ליהונתן אזרחות ישראלית.

ה' ראש הממשלה בנימין נתניהו היה הראשון שהכיר ביהונתן פולארד סוכן ישראל, קבל אחריות מלאה למעשיו והכריז על מחיבות לאומית לפעל לשחרורו.

ו' היה זה בשנת תשנ"ח, תקופת כהנתו הראשונה בתפקיד ראש ממשלה, ואולי בזכות זה זכה להיות ראש הממשלה שקבל את יהונתן פולארד בארץ ישראל ממש במים אלה.

ז' בעקבות הכרזתו זו דרש בנימין נתניהו את שחרורו של פולארד כתנאי להסכם ואי, אך הנשיא קלינטון חזר בו ברגע האחרון מהסכמתו.

ח. המאבק בארץ ישראל הלך וגבר וסחף גם רבים מיהודי אמריקה ומכבירי הממשל האמריקני.

ט. רבים מהם הודו כי נעשה עול נורא ליהונתן, כי טפלו עליו עלילות שוא שלא היה להן שום בסיס, ושהענש שהוטל עליו חורג מכל קנה מדה מוסרי ואנושי.

י. לאט לאט הלחץ עשה את שלו, ולאחר שלושים שנה, בשנת תשע"ה, שחרר פולארד מכלאו.

י"א. אבל מנת היסורים לא תמה.

י"ב. גם לאחר שחרורו הטלו עליו הגבלות קשות – מעצר בית לילי, אזיק אלקטרוני, אכל בעקר – מניעת עליתו לארץ ישראל.

פרק ו' השיבה הביתה

א' השיבה הביתה לארץ ישראל היתה שיא חלומו ושאיפתו של יהונתן במשך כל שלושים וחמש שנות היסורים שנגזרו עליו.

ב' ואכן, תפלותיו ותפלותינו לא היו לשווא.

ג' בזכות אמונתו, בזכות מסירותו, בזכות רוחו הגדולה, החזיק מעמד וזכה לראות בהתגשמות חלומו.

ד' ביום רביעי, ט"ו בטבת תשפ"א (30.12.20) זכה לעלות לארץ הקדש ולנשק את אדמתה. ה' זכר לטוב נשיא ארצות הברית דונלד טראמפ, ידיד גדול של מדינת ישראל, שלא המשיך את העולה המתמשכת ולא האריך את ההגבלות המרשעות שהטלו עליו לאחר שחרורו.

ו' כמה אנחנו שמחים, יהונתן, לראות אותך אתנו כאן בבית, הבית שפעלת כה רבות להבטיח את שלומו ואת בטחונו.

ז' כן, מתר להודות: כשראינו אותך בטלוויזיה כורע על ברכיה ומנשק את אדמת ארץ הקדש, התרגשנו עד דמעות – בשמחה, בהודיה, באשר גדול.

ח. עכשו תורנו לגמל לה על כל מעשיך למעננו.

ט. חובתנו לגמל לה ולאשתך אסתר, שהשם ישלח לה רפואה שלמה, אשתך שלא נחה ולא שקטה עד שזכתה להגיע אתך לארץ ישראל.

י. חובתנו הקדושה לתת לכם בית נאה, תנאי חיים נוחים, פרנסה טובה ורוחה, והעקר:

י"א. לאפשר לה לטגל בארץ ישראל, לראות את מרחביה ואת נופיה, שהתנגענת כל כך לראות.

י"ב. ובעקר לפגש את אנשיה – את הילדים ואת הזקנים, את הנשים ואת הגברים, שכה רבים מהם חיבים לה את חייהם.

י"ג. אלה הילדים שלך.

י"ד. "ונתתי להם גביתו ובחומתי יד ושם, טוב מבנים ומבנות, שם עולם אתן לו אשר לא יכרת" (ישעיהו נ"ה, ד"ה').

[[]^{העמוד מכיל 2 פסוקים שלמים.}]

פרק א' האיזמים

א' מדינת ישראל עומדת מאז הקמתה מול איזמים של אויביה על שלומה ועל קיומה.

ב' לפני כארבעים שנה (תש"ם) הופיע איים קשה מכלם: סדאם חוסיין, שליט עיראק, הקים כור גרעיני ליצור פצצות אטום המסגלות להשמיד את כל אוכלוסית ישראל.

ג' כשהכור היה כמעט משלם ומוכן להפעלה, החליטה ממשלת ישראל בראשות מנחם בגין להפציצו ולהסיר מעל המדינה את איים ההשקמה הנורא.

ד' בערב חג השבועות תשמ"א (7.6.1981) פגעו מטוסי חיל האויר הישראלי בכור העיראקי והשמידוהו.

ה' סדאם חוסיין, צורר ישראל, התמלא רגשי נקם והתחיל לרקם תכניות לפגע בישראל בדרכים אחרות.

ו' שנה לאחר מכן, בתשמ"ב, פרצה מלחמת לבנון הראשונה, שבה נלחמה ישראל נגד אש"ף, הארגון לשחרור פלסטין, בראשותו של יאסר ערפאת.

ז' לאחר כשלושה חדשי לחימה הצליחה ישראל לסלק את המחבלים של אש"ף מלבנון, וערפאת עבר לתוניסיה, שם הקים את משהו החדש, הרחק מגבולות ארץ ישראל.

ח. גם הוא התמלא רגשי נקם, ורקם תכניות להמשיך ולפגע בישראל מפרחקים.

ט. רבות מן התכניות האלה הגיעו אל המודיעין של חיל הים האמריקני, שאניותיו משיטות במימי הים התיכון והמפרץ הפרסי.

י. אך למרות כל ההסכמים בין ארצות הברית לישראל, בעלת בריתה במזרח התיכון, רבות מן הידיעות הללו, החשובות כל כך לבטחון ישראל, לא העברו לידיעת המודיעין הישראלי.

י"א.אזאת המשמעות של מה שלמדנו בתנ"ך על אמות העולם ביחסן לישראל: "אשר פיהם דבר שוא ומינם ימיו שקר".

פרק ב' ישראל מעל הבר

א' באותם ימים פעל במשרדי המודיעין של הצי האמריקני יהודי צעיר בשם יונתן פולארד, שעבד בנתוח מסמכי מודיעין מסוגים העוסקים באיזמים על בטחונה של ארצות הברית ובעלות בריתה.

ב' לתדהמתו הוא גלה מסמכים רבים, הכוללים איזמים חמורים על שלומה של מדינת ישראל, שלא העברו אל המודיעין הישראלי.

ג' הוא נקרע בין נאמנותו למדינתו ולעבודתו שאסרה עליו להדליף כל פרט מהחמר שנחשף אליו בשרותו, לבין נאמנותו למולדתו ולעמו, עם ישראל.

ד' לבסוף, לאחר חדשים רבים של התלבטות, גברו זהותו היהודית ונאמנותו לעמו.

ה' הוא פגש טיס בכיר בחיל האויר הישראלי והציע להעביר אליו מסמכים הנוגעים לבטחונה של מדינת ישראל, שארצות הברית סרבה למסר לבעלת בריתה.

ו' הקצין הישראלי קבל אשור מממשלת ישראל לשתף פעלה עם פולארד, ובמשך כשנתיים – בתשמ"ד ובתשמ"ה (1985–1984) – העביר למדינת ישראל מאות אלפי מסמכים שערכם לבטחון המדינה לא יסלא בפז.

ז' הוא ידע שהוא מסתכן, הוא ידע שאם יתפס הוא צפוי לענש כבד, אבל חייהם ושלומם של בני עמו, אזרחי מדינת ישראל, הכריעו את הכף.